

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 27Csp/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223201739
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anikó Aibeková
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2024:2223201739.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Anikó Aibekovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava - Petržalka, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava - Petržalka, proti žalovanému: S. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. N. XXX/XX, S., o zaplatenie 411,04 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá

II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 30.05.2023 domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 411,04 Eur spolu s úrokom vo výške 6,25 % ročne zo sumy 366,04 Eur od 20.10.2022 do zaplatenia a nákladmi spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 50,88 Eur a náhrady trov konania.

2. Žalobca v žalobe tvrdil, že žalovaný je fyzická osoba, ktorá je v zmysle uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 23.03.2023, sp. zn. XD/X/XXXX, G. XX/XXXX v dedičskej veci po poručiteľovi Y. J.F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX dedičom po poručiteľovi. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. III/2022 zo dňa 19.10.2022 uzatvorenej medzi postupcom 365.bank, a.s. a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči poručiteľovi. Dňa 04.06.2019 bola medzi právnym predchodcom postupcu a poručiteľom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXX. Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru vo výške 600,- Eur. Platne uzatvorenou Zmluvou sa poručiteľ zaviazal uhrádzať poskytnuté finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach vo výške 53,22 Eur mesačne k 25. dňu v kalendárnom mesiaci, a zároveň platiť úroky, poplatky dohodnuté v Zmluve, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať podmienky dohodnuté v Zmluve, Všeobecných obchodných podmienkach a Obchodných podmienkach pre úver - dobrá pôžička. Úver bol poskytnutý za nasledovných podmienok: Výška úveru: 600,- Eur, výška úrokovej sadzby: 10,50 % p.a., Výška splátky a splatnosť: 53,15 Eur/mes. k 25. dňu v kalendárnom mesiaci, Splatnosť prvej splátky: 25.07.2019, Počet splátok: 12, Splatnosť úrokov a ostatných poplatkov: mesačne, ku dňu splátky v kalendárnom mesiaci, Konečná splatnosť úveru: 25.06.2020, Ročná percentuálna miera nákladov: 13 %, Priemerná hodnota RPMN: 17,45 %, Celková čiastka úveru: 644,57 Eur. Žalobca zastával názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Poručiteľ porušil svoje zmluvné povinnosti v zmysle Zmluvy, v dôsledku čoho postupca podaním zo dňa 08.10.2020 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a poručiteľovi oznámil, že pohľadávka je splatná v celom rozsahu a predstavuje sumu vo výške 328,95 Eur. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške

411,04 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 258,87 Eur a z riadneho úroku vo výške 107,17 Eur a poplatky vo výške 45,- Eur, a to v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Po postúpení pohľadávky nebola uhradená dlžná suma ani len čiastočne. Je nesporné, že medzi postupcom a poručiteľom vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého postupca poskytol v prospech poručiteľa finančné prostriedky v dohodnutej výške a poručiteľ sa zaviazal finančné prostriedky splatiť v dohodnutom čase a dodržiavať dohodnuté zmluvné podmienky. Z tohto záväzkového vzťahu vznikla povinnosť postupcu poskytnúť úver v dohodnutej výške, čo aj urobil a poručiteľovi plniť ustanovenia zmluvy, k čomu však nedošlo. Žalovaný je dedičom po poručiteľovi, a preto v zmysle ust. § 470 Občianskeho zákonníka naňho smrťou poručiteľa prešiel dlh poručiteľa zo Zmluvy. Žalobca si v konaní uplatnil od žalovaného zákonný úrok z omeškania vo výške 6,25 % p.a. počnúc dňom 20.10.2022, t.j. dňom nasledujúcim po postúpení pohľadávky. Žalobca si od žalovaného uplatnil v tomto konaní náklady spojené s uplatnením pohľadávky titulom vykonaného úkonu právnej služby - predžalobnej výzvy vo výške 50,88 Eur s DPH.

3. Žalobca k žalobe priložil nasledovné listinné dôkazy: zmluva o postúpení pohľadávok č. III./2022 zo dňa 19.10.2022, prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 8D/7/2023-64 zo dňa 23.03.2023, zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 1914088644 zo dňa 04.06.2019, formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, informácia o RPMN, fotokópia doručky, výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 08.10.2020, všeobecné obchodné podmienky, obchodné podmienky pre úver - dobrá pôžička, sadzobník poplatkov pre fyzické osoby, upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 11.09.2020, potvrdenie Slovenskej pošty a.s. o doručení zásielky, aktuálny stav úveru ku dňu 24.10.2022, oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 31.10.2022, pokus o zmier zo dňa 09.05.2023, podací hárok.

4. Súd žalobu s prílohami doručil žalovanému, ktorý sa k nej žiadnym spôsobom nevyjadril. Žalovanú pohľadávku nijako nerozporoval a ani nepoprel.

5. V písomnom podaní doručenom súdu dňa 03.10.2023 žalobca k otázke skúmania bonity uviedol, že veriteľ je pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver povinný brať do úvahy dobu, na ktorú sa úver poskytuje, príjem spotrebiteľa (§ 7 ods. 1 ZoSU), údaje o existujúcich záväzkoch získané z jedného alebo viacerých registrov (§ 7 ods. 17 ZoSU) a výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b). Na účel vypočítania týchto nákladov musí veriteľ poznať údaje o rodinnom stave a počte osôb žijúcich so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti. Tento údaj poskytuje veriteľovi spotrebiteľ (ust. § 7 ods. 2 ZoSU), nakoľko poskytovateľ úveru tento údaj nemá možnosť získať z verejných zdrojov. V danom prípade existujúce záväzky spotrebiteľa veriteľ overil dopytom do úverového registra, z ktorého je zrejmé, že hlavný žiadateľ mal v čase podania žiadosti jeden úverový vzťah s celkovou mesačnou splátkou 68,- Eur. V rámci výpočtu DSTI veriteľ v súlade s Opatrením k výške existujúcich splátok pripočítal sumu splátky poskytovaného úveru vo výške 53,22 Eur. Pri výpočte DSTI teda veriteľ počítal s mesačným úverovým zaťažením vo výške 121,22 Eur. Spotrebiteľ v žiadosti o úver deklaroval iný príjem a dôchodok vo výške 431,- Eur. Tento príjem bol overený nezávislým dopytom do Sociálnej poisťovne, pričom veriteľ overoval hrubý príjem a akceptoval príjem z dôchodku vo výške 409,- Eur. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy životné minimum spotrebiteľa, nakoľko v žiadosti neuviedol žiadne vyživované dieťa a rodinný stav uviedol ako vdovec. Životné minimum na členov domácnosti spotrebiteľa ku dňu poskytnutia úveru bolo teda vo výške 205,07 Eur. Žalobca zastával názor, že veriteľ postupoval v súlade so zákona o spotrebiteľských úveroch a Opatrením, a riadne overil schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. Ďalej žalobca špecifikoval ním uplatnený nárok.

6. V písomnom podaní doručenom súdu dňa 17.10.2023 žalobca k otázke premlčania nároku uviedol, že žalobca podal na súd žalobu dňa 30.05.2023. Uplatnenie práva podľa § 565 OZ nastalo podaním zo dňa 08.10.2020, pričom v súlade so závermi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj v súlade ust. § 53 ods. 9 OZ došlo k uplatneniu tohto práva pre nesplnenie splátky, ktorej splatnosť bola datovaná na 25.06.2020. Premlčacia doba tak začala plynúť odo dňa 26.09.2020 a uplynula by 26.09.2023. Vzhľadom na uvedené bol žalobca názoru, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania, nakoľko uplatnený nárok nemožno považovať za premlčaný ani len v jeho časti. Žalobca využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 08.10.2020, a to pre nesplnenie splátky splatnej dňa 25.06.2020. Zosplatenie dlhu 5/6 tak nastalo pre túto splátku,

ktorá o viac ako tri mesiace predchádzala zosplateniu, avšak premlčanie začalo plynúť až prvý deň nasledujúci po troch mesiacoch od omeškania so zaplacením splátky, pre nesplnenie ktorej sa právo podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ uplatnilo. Podľa názoru žalobcu preto vzhľadom na vyššie uvedené nejestvuje taký výklad, v ktorom by mohol byť jeho nárok premlčaný, nakoľko žaloba bola na súde podaná včas.

7. V písomnom podaní doručenom súdu dňa 06.12.2023 žalobca uviedol, že postupca si možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dohodol s porúčiteľom v čl. IV ods. 4.4 Zmluvy o úvere. Postupca výzvou zo dňa 11.09.2020 vyzval porúčiteľa na úhradu omeškaných splátok vo výške 315,11 Eur a upozornil ho na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. V zmysle predloženej doručky, bola táto zásielka doručená porúčiteľovi dňa 17.09.2020. Doručením tejto výzvy začala plynúť 15 dňová lehota v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a uplynula dňa 02.10.2020. V zmysle predloženej platobnej histórie je zrejmé, že porúčiteľ omeškané splátky neuhradil, a preto postupca podaním zo dňa 08.10.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Túto listinu si žalovaný prevzal dňa 13.10.2020. Žalobca zastával názor, že v spornom prípade došlo k riadnemu vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Ďalej žalobca poukázal na skutočnosť, že právny predchodca žalobcu dodržal všetky podmienky, ktoré mu ukladá ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok a to: 1/ výzvou zo dňa 11.09.2020 a 2/ výzvou zo dňa 08.10.2020. Žalobca mal za to, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladá banke podmienky, ktoré je zo strany banky potrebné splniť, aby sa banka voči svojmu klientovi nedopustila porušenia bankového tajomstva. Konkrétne toto ustanovenie vyžaduje, aby bol dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (čo bolo v danom prípade v konaní preukázané jednak prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok ako aj predloženými výzvami právneho predchodcu žalobcu) a aby bol bankou vyzvaný na zaplatenie aspoň časti svojho peňažného záväzku (toto bolo v konaní preukázané predloženými výzvami právneho predchodcu žalobcu). Za kvalifikovanú výzvu právneho predchodcu žalobcu pritom možno považovať nielen výzvu zo dňa 11.09.2020, ale aj vyhlásenie úveru za predčasne splatný zo dňa 08.10.2020, ku ktorému žalobca pripojil kópiu doručky.

8. Súd vo veci nariadil pojednávania dňa 22.11.2023 a dňa 15.01.2024. Na pojednávania sa strany sporu napriek riadne a včas doručenému predvolaniu, nedostavili. Právny zástupca ospravedlnil svoju neúčast'. Žalovaný svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval. Súd preto pojednával v neprítomnosti strán sporu.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami (uvedené v bode 3.), vyjadrením žalobcu zo dňa 02.10.2023, dátami dopytu do úverového registra, vyjadrením žalobcu zo dňa 17.10.2023, vyjadrením žalobcu zo dňa 30.11.2023, zápisnicou o pojednávaní zo dňa 22.11.2023, vyjadrením žalobcu zo dňa 06.12.2023, podacím hárkom, fotokópiou doručky, vyjadrením žalobcu zo dňa 10.01.2024 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

10. Dňa 04.06.2019 právny predchodca postupcu 365.bank, a.s., t.j. Poštová banka, a.s. a právny predchodca žalovaného uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý bezúčelový úver vo výške 600,- Eur, ktorý bol právny predchodca žalovaného povinný splácať v mesačných splátkach (v počte 12) po 53,22 Eur (posledná mesačná splátka mala byť vo výške 53,15 Eur). Celkové náklady v zmysle zmluvy činili sumu 644,57 Eur. Ročná úroková sadzba bola 10,50 % a RPMN 13 %. Z dôvodu, že žalovaný prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas, banka dňa 08.10.2022 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru. Spoločnosť Poštová banka, a.s. sa zlúčila so spoločnosťou 365.bank, a.s., ktorá sa stala univerzálnym právnym nástupcom všetkých práv a povinností. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 19.10.2022 mala byť pohľadávka postúpená na žalobcu. Žalovaný je dedičom po porúčiteľovi (pôvodnému dlžníkovi) Y. J., zomrelému dňa XX.XX.XXXX, v zmysle uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. XD/X/XXXX, G. XX/XXXX zo dňa 23.03.2023.

11. Súd vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení:

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ postúpi práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu vrátane vzájomného započítania pohľadávok, postupuje sa podľa Občianskeho zákonníka.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Na základe vykonaného dokazovania súd mal preukázať, že dňa 04.06.2019 došlo medzi Poštovou bankou, a.s. (ktorej univerzálnym právnym nástupcom je 365.bank, a.s.) a právnym predchodcom žalovaného k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákona č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že predmetný vzťah je spotrebiteľskou zmluvou, pretože právny predchodca žalobcu zmluvu uzavrel v rámci svojej podnikateľskej činnosti a vystupoval v nej ako dodávateľ a právny predchodca žalovaného ako spotrebiteľ. Žalobca odvodzuje svoje právo od zmluvy, ktorú právny predchodca žalovaného uzatvoril s právnym predchodcom postupcu, pričom žalovaný je dedičom po dlžníkovi. Túto pohľadávku voči žalovanému mal získať na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, teda žalobca nebol pôvodným veriteľom pohľadávky, ale veriteľom sa mal stať až na základe zmluvy o postúpení pohľadávky.

13. Súd sa v prvom rade považoval za potrebné vysporiadať s otázkou aktívnej legitímácie žalobcu, teda či sa môže domáhať zaplatenia peňažnej pohľadávky od žalovaného. Aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovanej je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, týmto nositeľom nie je.

14. Na postúpenie pohľadávky pri bankových úveroch a iných záväzkoch je potrebné rešpektovať ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách v znení platnom ku dňu postúpenia pohľadávky, ktoré poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovo-právnom vzťahu k úveru, lebo vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Žalobca v konaní predložil Upozornenie - Výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 11.09.2020 a Výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 08.10.2020. Žalobca teda nepredložil súdu výzvu, ktorá by bola zaslaná a doručená žalovanému, kedy by napriek doručeniu tejto výzvy bol žalovaný nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex offo (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/40/2022 zo dňa 01.03.2023).

15. Keďže v danej veci 365.bank, a.s. postúpila svoju pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy uzavretej s právnym predchodcom žalovaného na súčasného žalobcu, súd zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda či postúpenie pohľadávky bolo platné. Pokiaľ by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 (prvá veta) zákona o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené. V prípade, ak dôjde k postúpeniu takejto pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyžaduje špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu osobu. Vyžaduje sa preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Žalobca, ktorému bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávky postúpená pohľadávka bankou, je povinný preukázať, že banka klienta písomne vyzvala na splnenie záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splnením svojho záväzku minimálne 90 dní. Splnenie týchto zákonných predpokladov sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru Národnej banky Slovenska ako centrálnej banky.

16. Súd podporne poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/17/2023 zo dňa 03.08.2023, v ktorom sa konštatuje, že „z dôvodov, že aj dovolací súd považuje otázku vyžadovania osobitnej výzvy banky v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách za vyriešenú, odvolací súd sa odklonil od svojho doposiaľ vyjadreného názoru a uzavrel, že ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách vyžaduje osobitnú výzvu banky adresovanú jej klientovi, že jej klient je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku ako podmienku pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt; iná výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (upozornenie na omeškanie so splácaním splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia úveru za predčasnej splatný) a ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný s výzvou na úhradu celého dlhu osobitnú výzvu podľa § 92 ods.8 Zákona o bankách nenahrádza“.

17. Písomná výzva banky t.j. výzva vyhotovená bankou v danom prípade žalobcom predložená nebola. Súd konštatuje, že žalobca počas konania nepredložil inú výzvu ako výzvu pred zosplatnením zo dňa 23.11.2021 a oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný zo dňa 06.01.2022. Súd podporne poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2021 zo dňa 29.05.2023, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.03.2022, v zmysle ktorého za výzvu podľa ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa predpokladá výlučná a samostatná písomná výzva banky, že je klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy nemožno prisvedčiť oznámeniu ani inej písomnosti charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca teda počas celého konania nepredložil súdu samostatnú výzvu, ktorou by žalovaná bola vyzvaná na splatenie pohľadávky a zároveň bola následne nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 dní. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný.

18. Súd ďalej skúmal, či právny predchodca žalobcu bol oprávnený pohľadávku zosplatiť s poukazom na § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda či právny predchodca žalobcu pri poskytovaní spotrebiteľského úveru právnemu predchodcovi žalovaného posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Pojem odbornej starostlivosti nie je právnym predpisom definovaný. Opierajúc sa o rozhodovacia činnosť súdov Slovenskej republiky ako aj Súdneho dvora Európskej únie (napr. rozsudok vo veci C-565/12, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fesihovi Kalhanovi zo dňa 27.03.2014 a rozsudok vo veci C-449/13, CA Consumer Finance/Ingrid Bakkaus, Charline Bonato, rod. Savary, Florian Bonato zo dňa 18.12.2014), súd má za to, že odborná starostlivosť poskytovateľa úverov je starostlivosťou odbornou vtedy, ak je komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorých bude daný individuálnymi okolnosťami. Odbornou nie je vtedy, ak je povrchná, ak je jej zmyslom expanzia kvantity bez zohľadnenia kvality, a to nielen vo vzťahu k spotrebiteľom, ale aj vo vzťahu k vlastným zdrojom, ktoré sú taktiež neodbornou starostlivosťou potenciálne negatívne ohrozené. V prípade, že veriteľ túto svoju zákonnú povinnosť zanedbá, zákon sankcionuje takéto konanie nemožnosťou vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, a pre prípad, že dôjde k hrubému porušeniu § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, takéto konanie veriteľa je sankcionované bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru (§ 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). V zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch možno od žalobcu požadovať preukázanie skúmanie bonity klienta. Bolo teda na žalobcov, aby preukázal, že jeho právny predchodca ako veriteľ si svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov, z § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, splnil. Právny predchodca žalobcu ako to vyplýva zo žaloby a listinných dôkazov vychádzal z údajov, ktoré mal od právneho predchodcu žalovaného a zo systému SRBI (Spoločný register bankových informácií), z ktorého vyplýva, že priemerný mesačný príjem právneho predchodcu žalovaného tvoril iba jeho starobný dôchodok vo výške cca. 431,- Eur, pričom v čase poskytnutia úveru mal 2 existujúce záväzky, a to spotrebiteľský úver k mesiacu apríl 2019 zo zostatkom 2.516,- Eur s mesačnou splátkou vo výške 68,- Eur, ako aj ďalší záväzok, a to spotrebiteľský úver s úverovým rámcom 700,- Eur zo zostávajúcou sumou 638,- Eur, ktorý splácal pred mesiacom apríl 2019 nepravidelne (niektoré mesiace so značným oneskorením). Žalobca pritom nepreukázal súdu akým spôsobom sa vysporiadal s uvedeným záväzkom právneho predchodcu žalovaného pred poskytnutím úveru (zo žiadnych listinných dôkazov uvedené súdu nevyplýva), pričom aj z dedičského rozhodnutia sp. zn. XD/X/XXXX zo dňa 23.03.2023 je zrejme, že nešlo o zanedbateľnú čiastku (do dedičského konania bola prihlásená pohľadávka v sume 846,43 Eur). Vychádzajúc z týchto skutočností, súd dospel k záveru, že nemožno hovoriť o odbornej starostlivosti právneho predchodcu žalobcu pri posudzovaní spôsobilosti právneho predchodcu žalovaného splácať spotrebiteľský úver. Aj keď zákon ukladá spotrebiteľom povinnosť poskytnúť údaje umožňujúce posúdiť veriteľovi jeho schopnosť splácať úver, nezbavuje to veriteľa jeho povinnosti údaje získané od spotrebiteľa v rámci možností preveriť. Veriteľ musí náležite zisťovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver a požadovať doklady k jeho tvrdeniam, nemôže sa opierať iba o deklarované tvrdenia spotrebiteľa a následne musí veriteľ zistené skutočnosti profesionálne vyhodnotiť. V danom prípade právny predchodca žalobcu nezohľadnil, že v prípade právneho predchodcu žalovaného, t.j. poručiťela Vendelína Poláka išlo o dôchodcu s nízkym príjmom a so záväzkami, napriek tomu však mu poskytol úver, ktorý následne nedokázal riadne a včas splácať. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu k posudzovaniu schopnosti právneho predchodcu žalovaného splácať spotrebiteľský úver pristúpil len formálne, nevytvoril si reálny obraz o celkovej majetkovej situácii spotrebiteľa a jeho postup nenaplnil účel predpokladaný § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Dôsledkom takého správania je, že veriteľ nebol oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a že uzatvorená zmluva je postihnutá sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Ak potom právny predchodca žalobcu zosplatiť úver a žiadal od spotrebiteľa zaplatenie celej pohľadávky, nepostupoval správne, a preto aj z tohto dôvodu žalobcom predkladané výzvy sú bez právnej relevancie a nemožno ich považovať za výzvu podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

19. Vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

20. Ďalšie argumenty žalobcu považoval súd pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať. Podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené medzi stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú jednu

poznámku, pripomienku, ale je nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II ÚS 251/04, III. ÚS 209/09 a pod.).

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovanému ako v plnej miere úspešnej strane vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Súd však žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko možnosť jeho priznania vylučovalo to, že žalovanému v tomto konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26.10.2016).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trnave.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. V odvolaní sa popri uvedených všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 ods. 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.